

zaaknummer 2012- T890 (4)

11 februari 2014

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. S.S. van Gijn,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven – onder meer – [functie]

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 april 2013. Op 21 juni 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. drs. A.M.B.J. Derks-Höppener namens de destijds nog levende aangeklaagde. Op 15 januari 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. S.S. van Gijn. Namens het bisdom Roermond is verschenen [naam], vicaris-generaal van het bisdom Roermond. Hij werd bijgestaan door [naam].

2. De klacht

2.1. Klager heeft in de periode 1959-1961 op het jongenspensionaat [naam] gezeten. Hij is daar mishandeld en seksueel misbruikt.

Aangeklaagde heeft kort na Pinksteren 1961 [jongenspensionaat] bezocht.

Aangeklaagde was toen priester van [seminarie].

Klager was op een schoolvrije namiddag aan het rolschaatsen op de speelplaats voor de kapel onder de kastanjebomen. Een jongen kwam vanuit het gebouw aan de hoofdingang naar klager rennen en riep dat op de kamer van de overste een priester van [seminarie] op klager wachtte en dat klager er onmiddellijk naartoe moest. Het zou gaan om voorlichting.

Op de kamer bij de overste was een priester van [seminarie] die klager nog nooit eerder had gezien. Hij zat in een leunstoel. Hij had “een pregnant scheefgetrokken gezicht en mond”. Hij vertelde dat hij van [seminarie] was.

Klager moest voor hem staan. Na algemene vragen over school vroeg hij of klager al natte dromen had. Vervolgens zei hij dat klager zijn broek en onderbroek moest uittrekken. Klager stond naakt voor hem met alleen zijn hemd aan.

De priester van [seminarie] nam klager bij zijn hand en trok hem naar zich toe. Met beide handen omsloot hij klagers bovenbeen alsof hij de omvang ervan wilde meten. Dat deed hij steeds hoger en hoger tot zijn handen het geslachtsdeel van klager raakten. De priester van [seminarie] begon klager te strelen en vertelde over gevoelens van liefde en zaadlozingen. Klager zat naakt op zijn been. De priester van [seminarie] ging door en streelde klager verder, vertelde dat iedereen wel eens natte dromen had en dat klager daar niet over hoefde te liegen. De priester van [seminarie] hield plotseling in en gebod klager zich weer aan te kleden.

Jaren later zag klager in de [provincie] krant een foto van aangeklaagde Toen wist klager direct en zonder twijfel dat de bewuste priester van [seminarie] aangeklaagde was.

2.2. De gevolgen voor klager voor de rest van zijn leven zijn groot. Door de strenge katholieke opvoeding thuis en het daarmee samenhangende hoge aanzien van de Rooms-Katholieke geestelijken, hebben de psychische en zware lichamelijke mishandelingen, in samenhang met het seksueel misbruik invloed gehad op het leven van klager. Klager ervaart steeds wederkerende grote schaamte, schuldgevoelens en gevoelens van waardeloosheid. Deze gevoelens hebben op beslissende momenten in zijn leven altijd een grote rol gespeeld.

2.3. De smaad van het seksuele, lichamelijk en geestelijk misbruik die klager heeft ervaren op [jongenspensionaat], achtervolgt hem al zijn hele leven, maar klager heeft dit steeds voor zichzelf gehouden. Het is voor klager tijd dat rechtvaardigheid geschiedt en dat klager voor de jaren die hem nog blijven schadeloos wordt gesteld.

3. De inhoudelijke reactie op de klacht.

Aangeklaagde is op [datum] overleden.

Mr. drs. A.M.B.J. Derks-Höppener heeft voor diens overlijden namens aangeklaagde de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

Gedurende de periode van 1959 tot 1967 was aangeklaagde verbonden aan het Klein Seminarie [naam]. In en omstreeks deze periode heeft hij voor zover hij zich kan herinneren nooit het jongenspensionaat te [jongenspensionaat] bezocht.

Aangeklaagde acht hetgeen volgens de stellingen van klager, klager is overkomen verwerpelijk en heeft hier op geen enkele wijze deel aan gehad. Ook heeft hij totaal geen weet hiervan gehad.

Aangeklaagde stelt dan ook nadrukkelijk dat de door klager geuite klachten geen betrekking hebben op zijn persoon.

Namens het bisdom is eveneens aangevoerd dat er geen stelselmatig contact wassen tussen [seminarie] en [jongenspensionaat].

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan 50 jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie – ondanks het feit dat aangeklaagde stelt dat de door klager geuite klachten geen betrekking hebben op zijn persoon – aannemelijk geworden dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagde, zoals door klager is beschreven. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven en ter zitting heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de zaak met zaaknummer 2011-T390 waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde. De Klachtencommissie heeft geen reden te twijfelen aan de stelling van klager dat het aangeklaagde was die klager heeft misbruikt. De Klachtencommissie wil wel aannemen dat er geen stelselmatig of geregeld contact was tussen [seminarie] en [jongenspensionaat], maar dat sluit incidentele wederzijdse bezoeken niet uit.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde niet meer in leven is, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen.
- 4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de delegatie overste zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert het bisdom Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 februari 2014 door mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.L.H.N. Kunnen en mevrouw drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.